

Aniztasuna



Eric Dicharry
IRAKASLEA

Zein mundu utziko diegu ondorengo belau-naldiei? Mundua aberastasun eta pobretasunerantz doa? Gutxiengo baten aberastasunaren metaketa. Zortzi pertsonen planetaren biztanle erdiaren adina sosa dute, munduko 3.500.000 milioik adina, bioaniztasunaren (40 urte barne, ornodunen erdia baino gehiago desagertu dira) eta ama lurraren pobretzearekin batera doaz. 23.250 landare eta abere espezie desagertzeko zorian daude. Argitalpen zientifikoen begiradak bertigoia ematen digu. Hizkuntzen desagertzea espezien aniztasunaren pobretzearekin batera doa. Artikulu hau aniztasunaren aldeko manifestu hausnartua da. Aniztasun linguistikoa eta urrunago espezien aniztasuna aldarrikatzen ditu. Kultur eta izadi aniztasuna. Bai, beste mundu bat eraiki daiteke. Ez da utopia, gizakien esentziarekin bat egiten baitu. Utopiak ez dira hilko, *ad infinitum* iraunkorrak baitira. Beste mundu bat eraikitzeke, inguruan dugun munduko errealitatearen kontzientzia agerian eman behar dugu. Gelditzen zaigun denbora baliatuz, ekintza konkretuak hausnartuz eta geure indarrak batuz mundua alda dezakegu.

Joan den astean, Azkainen ditudan AEK-ko ikasleekin karrikak bisitatzera joan ginen, azken klase gisara. Argazki ibilbidearen antolatzaileek argazki bakoitzaren ondoan, argazkiak argitzeko kartelak edota paperak ezarri zituzten. Argazkien ondoan, paper zurietan testu laburrak agertzen

ziren sortzaileen ikuspuntuak azaltzeko. Testu guztiak frantsesez idatziak ziren. Beste behin iruditu zitzaidan euskara baztertua kanporatua zapaldua minorizatua zela. Paperen aitzinean galdera hauek etorri zitzaizkidan bururat. Zer kostatzen zaie euskaraz idaztea? Antolatzaileek ez dute inor topatu testu labur horiek euskaratzeko? Hain zaila da horrelako testuak euskaratzeko? Beharko al dute diru publikorik zeregin xume hori egiteko? Hizkuntz kontu hori haien burutik pasatu zen edo hain ebidente zelako frantses hutsez egitea, ez dute beste hizkuntzez pentsatu ere? Zer-nolako arrapostua eman behar diegu horrelako ekintza kulturelei? Paperak ken? Paperak erre? Paperak margotu geure ezadostasuna erakusteko? Paperak artistikoki birpentsatu? Eta zer-nolako inpaktua ukanen dute ematen dizkiegun arrapostuek? Arrapostuek geure izateko era, geure nortasuna eta garena islatuko dizkigute.

Aniztasuna geure egunerokotasunetik desagertzen ari da eta arrapostua ez badugu ekintza bortitzetan ematen, ekintza zuzena den lengoaiaren ahozkoatasunean atzeman beharko da. Itzulia bukatzean, haxe pentsatu nuen: izan ginenaren sustraierat ez bagara joaten, geure mamuen mamuak bilakatuko gara. Zeren eta ez bagara izan ginena, baita ingurumenak erakusten diguna ere, nor gara gu? Frantses hutsez den papera? ■

01/01/4000



Edu Zelaieta
IDAZLEA

Goian duzuen data, eta duzuen eran, da nik EHUrekin indarrean duan kontratuaren epemuga. Data txundigarria mesedez egiaztatzeke eskatu diot saileko idazkariari, ikerketa-proiektu baterako bete beharreko paperak tarteko, datu ofizial hori jakin beharra baitaukat. Data horixe dela berretsi dit idazkariak; koiunturagatik eta ez naizela bakarria kode hori duen langilea.

Badaezpadako beste kontsulta bat egin eta ondoan, dataren datu miresgarria zuzena dela egiaztatu didate: unibertsitatearen sistemak ageri duenez, 4000. urteko urtarilaren 1a arte da nire kontratuaren bukaera-data. Ikerketa-proiektu

tu baterako paperak txukun bete behar baitira, zientzia akademikoa egiteko asmoz zientzia fikzioaren legea bete dut azkenean, eta data galaktikoa ezarri dut paper ofizialean.

Bitxiena, baina, ondotik etorri da. Hilezkor sentitzen hasi naiz orduan eta betiereko morroi ikusi dut neure burua, kontratuak dioena nahi-taez betetzera kondenatua. Hala, aurretik nituen eskubideak galtzen joan naiz XXI. mendean barrena. Prekarietateak eragindako eldarnioei eusteko aski indarrik ez izaki eta, XXII. mendean sartu orduko, konortea ere galdu dut.

Zorionez. ■